

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Пропедевтика психіатрії

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Шифр та назва спеціальності	053 Психологія
Назва освітньо-професійної програми	Психологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Психології та педагогіки
Статус навчальної дисципліни	ОЗ23 ОПП «Психологія»
Форма навчання	Денна

Викладач

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Курс призначений для вивчення закономірностей і механізмів виникнення психічних розладів. Програма курсу “Пропедевтика психіатрії” підготовлена з урахуванням сучасних теоретичних і практичних вимог до знань і навичок, необхідних здобувачам вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія для вміння диференціювати норму та патологію, причини і механізми розвитку порушень окремих психічних функцій
Мета дисципліни	засвоєння студентами знань щодо особливостей та закономірностей прояву, протікання та наслідків психічних розладів, їх відмінності від проявів нормальної психічної діяльності
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	Загальні компетентності: ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

	<p>СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології</p> <p>СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p> <p>СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту</p> <p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку</p>
Результати навчання	<p>ПРН-1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання</p> <p>ПРН-9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання</p> <p>ПРН-13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності</p>
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 6 кредити /180 год. ЄКТС. Для денної форми навчання: лекції – 32 годин, практичні заняття – 34 годин, самостійна робота – 124 годин.
Форма підсумкового контролю	екзамен
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 5-му семестрі (1–17 тижні)

Програма дисципліни

Тема 1.	<p>Предмет і завдання психіатрії та наркології. Класифікація психічних розладів.</p> <p>Основні поняття психіатрії, її місце в системі наукового пізнання. Основні методи соціальної психології. Основні етапи розвитку психіатрії. Роль психоаналітичних і психофізіологічних теорій у поясненні психічних і психопатологічних явищ. Поняття про реєстри психічних розладів як основу класичної психіатричної діагностики. Розділ психічних розладів Міжнародної класифікації хвороб 1 1-го перегляду.</p>
Тема 2.	<p>Методи психіатричного дослідження. Поняття психопатологічного симптому, синдрому і захворювання.</p> <p>Метод спостереження і самоспостереження. Цілеспрямована психологічна бесіда: анамнез життя; анамнез захворювання; опис психічного статусу. Етологічний метод. Поведінкові прояви психічних розладів. Поняття адекватності, адаптації та критики свого стану. Метод психоаналізу та психодинамічного спостереження. Катамнестичний аналіз медичної документації.</p>

Тема 3.	<p>Порушення відчуттів, сприймань і уявлень Порушення відчуттів: гіперестезії, гіпестезії, анестезії, сенестопатії. Порушення сприймань: ілюзії афективні, інтерпретативні, парейдолічні. Психосенсорні розлади: метаморфопсії і порушення схеми тіла (аутоме- таморфопсії). Галюцинації: прості та складні; зорові, слухові, нюхові, тактильні та інших аналізаторів. Справжні галюцинації та псевдогалюцинації. Галюцинації імперативні, коментуючі та нейтральні. Уявлення; фантазування нормальне та патологічне. Вікові особливості розладів відчуттів, сприймань та уявлень і способи їх виявлення.</p>
Тема 4.	<p>Порушення пам'яті Патологічне посилення пам'яті — гіпермнезія. Патологічне ослаблення пам'яті — гіпомнезія. Втрата пам'яті — амнезія (репродукційна, фіксаційна, ретроградна, антероградна, прогресуюча). Парамнезії: псевдоремінісценції, конфабуляції, криптомнезії. Особливості розладів пам'яті при різних захворюваннях. Психофізіологічні та нейропсихологічні основи розладів пам'яті. Способи виявлення розладів пам'яті.</p>
Тема 5.	<p>Порушення мислення та інтелекту Порушення мислення за темпом (сповільнення, зупинка, прискорення) і логічним зв'язком (деталізація, персеверація, паралогічне мислення, резонерство, аутичне, символічне, аморфне, розірваність, незв'язність (інкогерентність), ментизм). Нав'язливі ідеї (хворобливого міркування, нав'язливий рахунок, нав'язливі спогади). Надцінні ідеї (винаходу та відкриття, ревнощів, сутяжництва, іпохондричні). Маячні ідеї (відношення, переслідування, отруєння, впливу, шкоди, ревнощів, величності, самозневаги, самозвинувачення, іпохондричні, релігійні та ін.). Маячні ідеї первинні (інтерпретативні) і вторинні (почуттєві). Порушення інтелекту: деменція (лакуарна, тотальна, епілептична, шизофренічна), олігофренія, межова розумова відсталість, інфантилізм. Вікові особливості розладів мислення та інтелекту і способи їх виявлення.</p>
Тема 6.	<p>Порушення емоцій Порушення сили емоцій: патологічне посилення емоцій позитивних (гіпертімія, ейфорія, манія, морія, екстаз) і негативних (гіпотімія, меланхолічний раптус, хвороблива анестезія психіки, страх, тривога). Патологічне послаблення емоцій (апатія, емоційна холодність, емоційна тупість). Порушення стійкості емоцій (емоційна лабільність, слабодухість, експлозивність, емоційна інертність (торпідність). Порушення адекватності емоцій (неадекватність емоцій, амбівалентність, фобії, дисфорії, патологічний афект). Сомато-вегетативні ознаки емоційних розладів.</p>
Тема 7.	<p>Порушення ефекторної сфери Вольові розлади Розлади уваги: підвищені відволікання, прикутість і виснажливність. Розлади потягів: посилення, послаблення, збочення інстинктів. Компульсивні потяги (дромоманія, дипсоманія, наркоманія, піроманія, міфоманія та ін.). Обсесивні потяги. Амбітендентність. Психомоторні розлади: збудження, ступор, паракінезії (парамімії, манерність, стереотипії, ехосимптоми).</p>
Тема 8.	<p>Порушення свідомості та самосвідомості Стан свідомості при втомі, під час сну і сновидінь, афективне звуження свідомості. Синдроми пригнічення свідомості: непритомність, обнубіляція, сомнолетність, оглушення, сопор, кома. Синдроми потьмарення свідомості: астенічної сплутаності, деліріозний, онейроїдний, аментивний, сутінкового стану свідомості. Синдроми дереалізації та деперсоналізації. Вікові особливості порушення свідомості та самосвідомості.</p>

Тема 9.**Психопатологічні синдроми**

Поняття і визначення психопатологічного синдрому та симптому. Анатомо-фізіологічна основа психопатологічних синдромів. Класифікація психопатологічних синдромів (за переважними порушеннями визначеної психічної сфери, за реестром). Межові непсихотичні синдроми: астенічний, невротичні (неврастенічний, obsесивно-фобічний, істеричний), депресивні, іпохондричні, соматоформні. Психотичні синдроми: депресивні, маніакальні, параноїдні, паранойяльні, кататонічні, гебефренічні, деліріозні, онейроїдні, аментивні, астенічної сплутаності свідомості, сутінкового стану свідомості, галюцинозу. Дефектно-органічні синдроми: психоорганічні, Корсаковський амнестичний, олігофренії, деменції, психічного маразму.

Список рекомендованих джерел

1. Гавенко В. Л., Самардакова Г. О., Бачериков М. Є. Психіатрія і нар-кологія. К.: Здоров'я, 1993.
2. Жмуров В. А. Клінічна психіатрія. Еліста: Джангар 2010.

Інформація про консультації**Загальна схема оцінювання**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином: <i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.</i>
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D	Задовільно			
60-63	E				
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		

0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
------	---	--	---	--

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен/залік) є обов'язковою. При проведенні занять в онлайн режимі, присутність здобувача враховується у разі відкритого вікна.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.